

KÜÇÜKÇEKMECE İÇİN ERİŞİLEBİLİR EĞİTİM İLE GÜÇLÜ GELECEK

Yayın

Küçükçekmece Belediyesi | Küçükçekmece Planlama Ofisi

Katkıda Bulunan

Can Dağdelen | Parametre Araştırma Bilişim Planlama Ltd. Şti.

01

Giriş | 4

02

Erken Çocukluk Gelişimi ve
Erken Çocukluk Bakım ve Eğitimi (EÇBE) | 6

03

EÇBE Alanında Dünyadan İyi Uygulama Örnekleri | 9

04

EÇBE Alanında Küçükçekmece Belediyesi
Çalışmaları | 10

05

Sonuç | 21

06

Kaynakça | 23

UNICEF okul öncesi eğitim kurumlarını **"hayata başlamak için en iyi yer"** olarak değerlendirmekte ve kaliteli bir okul öncesi eğitimin çocuğun hayat yolculuğunun temelini teşkil ettiğini vurgulamaktadır. Yapılan pek çok araştırmaya göre öğrenme süreçlerinin, yetenek ve becerilerin büyük bir bölümü 0-6 yaş aralığındaki erken çocukluk döneminde edinilmektedir. Bununla birlikte hayatın ileriki aşamalarındaki başarı bu dönemde biriktirilenlerin üzerine inşa ediliyor. Bu bakımdan, çocukluğun bu dönemini destekleyen erken çocukluk bakımı ve eğitimlerinin (EÇBE) çocukların hem mevcut hem de gelecekteki iyi olma hâlleri üzerinde doğrudan bir etkisi olduğu neredeyse üzerinde ortaklaşılan bir olgu olarak karşımızda bulunmaktadır.

EÇBE, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde **"2030'a kadar bütün kız ve oğlan çocuklarının onları ilköğretime hazır hâle getirecek nitelikli okul öncesi eğitimine erişimlerinin güvence altına alınması"** maddesiyle dünya çapında ulaşılması gereken bir hedef olarak yer almaktadır.¹ EÇBE'nin birey ve toplum seviyesinde faydaları uluslararası ölçekte kabul görmesine rağmen UNICEF'in verilerine göre **175 milyondan fazla çocuk** –dünya çapında erken çocukluk dönemindeki çocukların neredeyse yarısı– okul öncesi bakım ve eğitim hizmetlerinden faydalanamıyor.² EÇBE'den faydalanamayan çocukların büyük bir bölümü ise çocuklarına erken çocukluk dönemindeki becerileri ev ortamında geliştirebilmeleri için daha az fırsat sunabilen ve çocuk bakım yükünü kendi imkânlarıyla sırtlanmaya çalışan düşük gelirli ailelerin üyeleri. Bu tablo karşısında EÇBE'nin evrensel bir hak ve erişilebilir bir kamusal hizmet olarak ele alınması sadece çocuk haklarına ilişkin bir konu olarak değil aynı zamanda toplumsal bir birim olan aileyi dayanışmacı ve eşitlikçi bir zeminden desteklemenin de temel yollarından birisi olarak önümüzde durmaktadır.

OECD'nin her yıl yayınladığı eğitim göstergeleri temel alınarak hazırlanan "Bir Bakışta Eğitim 2024: Türkiye" raporu Türkiye'de erken çocukluk dönemi okullaşma oranındaki endişe verici durumu gözler önüne sermektedir. OECD ülkelerinde 2024 yılında 3-5 yaş grubundaki çocukların okul öncesi eğitime katılma oranı %86'ken Türkiye'de 2014'ten 2022'ye yüzde 20 puanlık artışa rağmen bu oran ancak %48 seviyesine çıkmış durumdadır.³ Bu tablo içerisinde Türkiye, OECD ülkeleri arasında okul öncesinde okullaşmanın en düşük olduğu ülke olarak yer bulmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın en son yayınladığı 2023-2024 örgün eğitim istatistiklerine göre net okullaşma oranı 3-5 yaş grubunda %53, 4-5 yaş grubunda %65 ve 5 yaş için %86 iken 6-9 yaş aralığında eğitime katılım oranı çok ciddi bir yükselişle %99'a çıkıyor.⁴ Türkiye'nin en büyük şehri olan İstanbul'a baktığımızda bu tablo daha da karamsar hâle geliyor. İstanbul'da okul öncesi eğitimde okullaşma oranı 3-5 yaş grubunda %51, 4-5 yaş grubunda %62 ve 5 yaşta %82 oranıyla Türkiye ortalamasının da altında yer alıyor.

Buradan hareketle Türkiye'de çocukların eğitime katılımı noktasında 0-6 yaş ve 6 yaş üstü nesil arasında çok ciddi bir uçurumdan bahsetmek mümkündür. Nesiller arası eğitime erişimdeki uçurumun telafisi büyük ölçüde okul öncesi eğitime kamu yatırımının artması iken mevcut resmi ve özel okul sayıları tablonun vahametini daha da gözler önüne sermektedir. MEB'in verilerine göre mevcut ana sınıflarının %93'ü resmi ve %7'si özel iken 3 yaştan itibaren çocukların gidebildiği anaokullarında bu

oran %64 resmi ve %36 özel olarak dağılım göstermektedir.⁵ Mevcut tablo, merkezi eğitim politikası tarafından okul öncesi eğitimin büyük oranda ilköğretim birinci sınıfa hazırlık için geçirilen 1 yıllık eğitim olarak ele alındığını ve erken dönem okul öncesi eğitiminde özel kurumların aktif olduğu bir alan haline getirildiğini anlatmaktadır.

Kamu yatırımlarının yetersizliğinde, çocuklarına okul öncesi eğitim imkânı sunmak pek çok yoksul aile için değerlendirilebilir bir seçenek değil tersine bir imkânsızlık hikâyesi hâline gelmiş durumdadır. Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ve Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) tarafından gerçekleştirilen çalışmaya göre Türkiye’de üst gelir grubundan ailelerin çocuklarının okul öncesi eğitim alma ihtimali %71’ken bu oran yoksul ailelerin çocukları için yalnızca %17 yani neredeyse 4 kat daha az.⁶ Bu tablo karşısında yoksul ailelerin erken dönem çocuk bakımı için elindeki imkânlar oldukça kısıtlıdır.

Türkiye’de pek çok yoksul aile için okul öncesi eğitim hizmetleri ekonomik olarak erişilebilir olmadığından hanedeki kadınlar çocuk bakım yükü sebebiyle işgücüne ya hiç katılamıyor ya da alternatif bulamadıkları için istihdamdan çekilmektedir. TÜİK’in verilerine göre 1 milyon 230 bin kadın çocuklarına baktıkları için iş gücü piyasasına hiç girmediklerini; 1 milyon 112 bin kadın ise çocuk bakımı sebebiyle işlerinden ayrıldıklarını belirtmektedir.⁷ EÇBE’nin de dâhil olduğu sosyal bakım hizmetlerinin yetersizliğinin yarattığı alternatifsizlik karşısında kadınların başvurduğu öne çıkan iki tampon mekanizma bulunduğu söylenebilir. Bunlardan ilki ailedeki kadınların bakım emeğidir ve çoğu zaman ya evdeki büyük kız çocuğu ya da anneanne ve babaanne-ler küçük çocukların bakım sorumluluğunu üstlenmektedir.

İstanbul Planlama Ajansı tarafından gerçekleştirilen “Salgın Sürecinde Eğitim: Salgının Geride Bıraktıkları ve İhtiyaçlar” raporu ise çocuk bakım yükünün hanelerde yoğunlaşmasının başka bir sonucunu gösteriyor; anneler işgücü piyasasına katılırken çocuk bakım yükü evdeki büyük kız çocuğuna devredilmekte ve bu sebeple kız çocukları okuldaki uzaklaşıp eğitim hakkından mahrum kalmaktadır.⁸

Bir diğer araştırma ise kadınların bakım sorumluluklarına rağmen istihdamda kalabilmesinin genellikle büyük annelerin bakım emeği desteğiyle mümkün olduğunu göstermektedir.⁹ Bakım hizmetlerinin yetersizliğinde bir tampon mekanizma olarak sıkça başvurulana diğer bir alternatif ise sibyan mektepleri olmaktadır. Yaygın olarak kullanıldığı hâliyle “sibyan mektepleri”, 4-6 yaş arası çocuklar için oluşturulmuş, Diyanet’e veya diğer resmi kurumlara bağlı olmayan, genellikle bir apartman dairesinde enformel EÇBE hizmeti verilen çocuk evleridir. Bu evlerin büyük oranda ekonomik erişilebilirliği sebebiyle tercih edildiği bilinmektedir.

Erken Çocukluk Gelişimi ve Erken Çocukluk Bakım ve Eğitimi (EÇBE)

0-6 yaş arasındaki erken çocukluk dönemi, bireylerin öğrenme ve gelişim hızlarının en yüksek olduğu ve sonraki süreçte edinilen pek çok yetkinliğin temellerinin atıldığı bir dönemdir. Yapılan araştırmalar erken çocukluk döneminin, bireyin gelecekteki tüm yaşamını şekillendirecek olan öğrenme süreçlerinin, yetenek ve becerilerinin %70'ini oluşturduğuna işaret etmektedir. Nörobilim çalışmaları beynin, hayatın ilk beş yılındaki öğrenme, yeni bilgiler edinme, değişebilme, esnek olabilme yetisini ve bu hızlı gelişim temposunu hiçbir zaman tekrarlayamadığını göstermektedir. Bu sebeple, çocuğun fiziksel ve zihinsel sağlığı ile diğer gelişim alanlarının desteklenmesine etki eden **önleyici erken dönem müdahalelerinin** güçlendirilip yaygınlaştırılması gerekmektedir. Çocukların içinde bulundukları sosyoekonomik durum ve risklerden kaynaklanan eşitsizliklerin engellenmesine, fırsat eşitliğinin sağlanmasına yardımcı olan erken çocuklukta kaliteli müdahalelerin, ilk bakışta küçük çaplı görünmesine rağmen, uzun vadede çocuğa, aileye, topluma ve ekonomiye yüksek getiriler sağladığına uluslararası çapta yapılan birçok araştırma işaret etmektedir.

Yaşamlarının ilk yıllarında fiziksel ve zihinsel gelişime yapılan olumlu müdahaleleri kapsayan erken çocukluk gelişimi (EÇG) ve erken çocukluk eğitimi (EÇE) hizmetleri, **gündüz bakım evleri, anaokulları, eğitimli profesyonellerce yapılan ev ziyaretleri, sağlık ve dengeli beslenme destekleri ve anne-baba eğitimleri** gibi pek çok hizmet alanını kapsamaktadır. Erken çocuklukta beslenme, bakım, şiddetten korunma da tıpkı eğitim gibi çocuk gelişiminin kritik alanlarını oluşturuyor olup okul öncesi eğitimde sağlanan hizmetlerin sağlık, beslenme ve aile katılımını da destekleyecek şekilde bütüncül olarak tasarlanması, daha erken yaşlara yönelik hizmetlerin de yaygınlaştırılması büyük öneme sahiptir.

Çocukların doğdukları andan itibaren mutlu bireyler olarak yetişmeleri için **öğrenme ortamları desteğine** ihtiyaçları vardır ve yeni doğan bir bebeğin zaman içerisinde potansiyelini açığa çıkarması, büyümesi ve gelişmesi bu çevresel etkileşimler ve desteklerle mümkündür.¹⁰ Bu sebeple EÇBE bazı olguları da kapsamalıdır;

1. Süre: Erken çocukluk bakım ve eğitim hizmetlerinin yalnızca anaokul gibi kurumsal eğitimleri içerecek şekilde daraltılması yerine annenin hamileliğinden çocuğun okuldaki ilk yıllarına kadar devam eden süreci kapsamaması gerekir.

2. Sağlık: EÇBE hizmetlerinin hem toplumsal hem de bireysel gerekçelerle öncelikli olarak kapsamına alması gereken diğer bir konu çocuk sağlığıdır. EÇBE programları sonradan oluşacak sorunları erken müdahalelerle en aza indirger, bulaşıcı hastalıkların yayılmasını engeller.

3. Beslenme: EÇBE hizmetleri ailelerle iş birlikleri geliştirerek çocuklara dengeli ve düzenli beslenme alışkanlıkları kazandırır.

4. Hijyen: EÇBE programları çocuklar için hijyenik ortamı tesis edip bu ortamın sürekliliğini sağlar.

5. Aile Katılımı: Araştırmalar okul ile ilişkileri yakın olan ailelerin çocuklarının akranlarına, yetişkinlere ve öğrenmeye karşı daha olumlu davranışlar geliştirdiklerini gösteriyor.¹¹ Özellikle anne-baba ve öğretmen görüşmeleri, sınıf ziyaretleri, okul içi ve dışı etkinliklere katılım gibi okul ve aile arasında gelişen resmî ve/veya gayri-resmî ilişkilerin çocukların dil, sosyal, motor ve temel okul becerilerinin gelişimine doğrudan katkıda bulunduğu ifade edilmektedir.¹² Bu kapsamdaki çalışmalar, anneler kadar babaların da çocuk gelişiminde etkin rol almalarının daha sağlıklı nesillerin yetişmesi için kritik öneme sahip olduğunu, aile eğitimlerine ve özellikle de baba destek programlarına öncelik verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Erken çocukluk deneyimlerinin insan hayatının birçok evresini etkilediği ve yadsınamayacak etkiler açığa çıkardığı görülmektedir. EÇBE hizmetlerinin sağladığı bu yararlar:

1. Çocukların, dil ve okuryazarlık becerilerini kapsayan bilişsel gelişimleri, sosyal çevreyle ilişki kurma yeteneğini kapsayan sosyo-duygusal gelişimleri ve fiziksel gelişimleri için katkı sağladı ayrıca çocukların bu alandaki beceri kazanımlarını büyük oranda belirlediği görülmektedir. Bu dönemde edinilen becerilerin büyük bir bölümü ise oyun yoluyla öğreniliyor. Türü, yapısı ya da tanımı çeşitlilik gösterse de çocuğun gelişiminde oyunun ve oyun oynamanın rolü çok kritik. Bu bakımdan okul öncesi eğitim, klasik anlamda bir eğitim değil tersine oyun yoluyla öğrenmenin mekânsal kısıtlılık olmadan gerçekleştirilebileceği özgürleştirici bir alana dönüşme potansiyelini taşır. Tam olarak bu doğrultuda, kentsel tasarımların çocukların "oyun hakkını" tesis etmeye dönük planlamalarla gerçekleştirilmesi, bu hedefe dönük olarak parklar, bahçeler, yeşil alanlar ya da okul bahçeleri gibi kamusal alanların çocukların gelişimi ve ihtiyaçlarını öncelik edinerek tasarlanması oldukça önemli görünüyor.

2. Çocukların okula daha iyi uyum sağlaması, sınıf tekrarlama ve okul terk oranlarının daha düşük gerçekleşmesi, böylelikle eğitim maliyetlerinin düşmesi yönünde katkı sağladığı birçok araştırmayla desteklenmektedir. Eğitim ve gelişim düzeyini artıran hizmetlerin edindirdiği bu kazanımlar toplumsal uyumu artırmak, eğitim maliyetlerini düşürmek gibi çıktılarla toplumsal yararı da ortaya çıkarıyor.

3. Toplumsal üretkenliğin ve verimliliğin desteklenmesiyle toplumsal sermayenin artması sağlanmaktadır.

4. Gelecek nesillerin yetişmesinde yüksek nitelikli ve becerikli bir işgücü oluşturmaya da katkısı oldukça büyüktür.

5. Nitelikli ve sürdürülebilir erken çocukluk hizmetleri toplumdaki sosyal ve toplumsal cinsiyet rollerine bağlı eşitsizlikleri azaltarak kadınların iş gücüne daha fazla katılıp üretkenliklerini artırmaları için olanak sağlıyor.

EÇBE hizmetlerinin bebeklikten başlayarak toplumun her kesiminin erişimine sunulması en asli insani gelişim unsurlarından olup ilk etapta bireysel boyutta çocuk ve aileyi kalkındırırken uzun vadede toplumsal kalkınmayı getirir. Bu bakımdan, erken çocukluk yıllarında edinilen bilgi, beceri ve yetenekler çocukların sadece bugünden iyi olma hallerine katkı sunmaz, aynı zamanda güçlenmiş bireyler olarak gelecekteki yaşamlarının daha nitelikli şekillenmesine katkı sunar. Araştırmalar da verimli ve nitelikli yürütülen EÇBE hizmetlerinin çok boyutlu sosyal ve ekonomik faydalar sağlayan, yaşamın her alanındaki fırsat eşitliğine katkı sunan, yoksulluğun ve dezavantajların sonraki nesillere aktarımını engelleyen stratejik bir araç olduğunu ortaya koymaktadır.¹³ Sonuç olarak geniş bir hizmet yelpazesini kapsayan bu hizmetler sadece çocukların refahını artırıp toplumla daha iyi bütünleşmelerine destek olmakla kalmıyor aynı zamanda ebeveynlerin iş yaşantılarına daha az süre ile ara vermelerini sağlamakta, ailelerin iş ve aile yaşamı dengesini sağlayarak istihdam edilebilirliği artırmakta ve ayrıca toplumsal yapının en önemli aktörlerinden birisi olan aileyi pek çok açıdan desteklemektedir.

EÇBE Alanında Dünyadan İyi Uygulama Örnekleri

Şili Seninle Büyüyor (ChCC), Şili

Şili’de 2007 yılında Başkan Michelle Bachelet tarafından gebe kadınlar ve küçük yaştaki çocukların hem fiziksel hem ruhsal sağlıklarını hem de gelişimlerini desteklemek amacıyla “Chile Crece Contigo” (Şili Seninle Büyüyor, ChCC) adlı girişim başlatıldı. Girişim kapsamında ücretsiz kreş ve anaokulu imkanı sağlandı, çocuğu olan ailelere motor ve dil becerilerini geliştirici oyun ve oyuncaklar ücretsiz olarak dağıtıldı, engelli çocuklara ücretsiz terapi imkânı sağlandı ve ebeveynlere çocuk bakım eğitimleri programları geliştirildi. Ayrıca hamile kadınlar ve çocuklara yönelik sağlık taramalarının kapsamı genişletildi ve gerekli hâllerde erken önlemlerin ve düzeltici müdahalelerin uygulanması kolaylaştırıldı.¹⁴

Ulusal Çocuk Bakımı ve Gelişimi Ağı (RedCUDI), Kosta Rika

Kosta Rika hükümeti kadınların işgücü piyasasına katılımını kolaylaştırmanın ve okul terklerini önleme hedeflerinin yanı sıra erken çocukluk bakımı ve eğitim hizmetlerini devletin sağlaması gereken bir kamu hizmeti olarak tanıyor. RedCUDI temel olarak, uzmanlar rehberliğinde 7 yaş altındaki çocuklara okul öncesi eğitimi ve dört öğün yemeğin sağlandığı günde 10 saatlik bakım hizmeti sunuyor. 2014 yılında uygulanmaya başladığından itibaren RedCUDI ile çoğunluğu yoksul ailelerden gelen 32.000’den fazla çocuğa, yemek desteği ve eğitim teşviki sağlandı.¹⁵

Entegre Çocuk Gelişimi Hizmetleri (ICDS), Hindistan

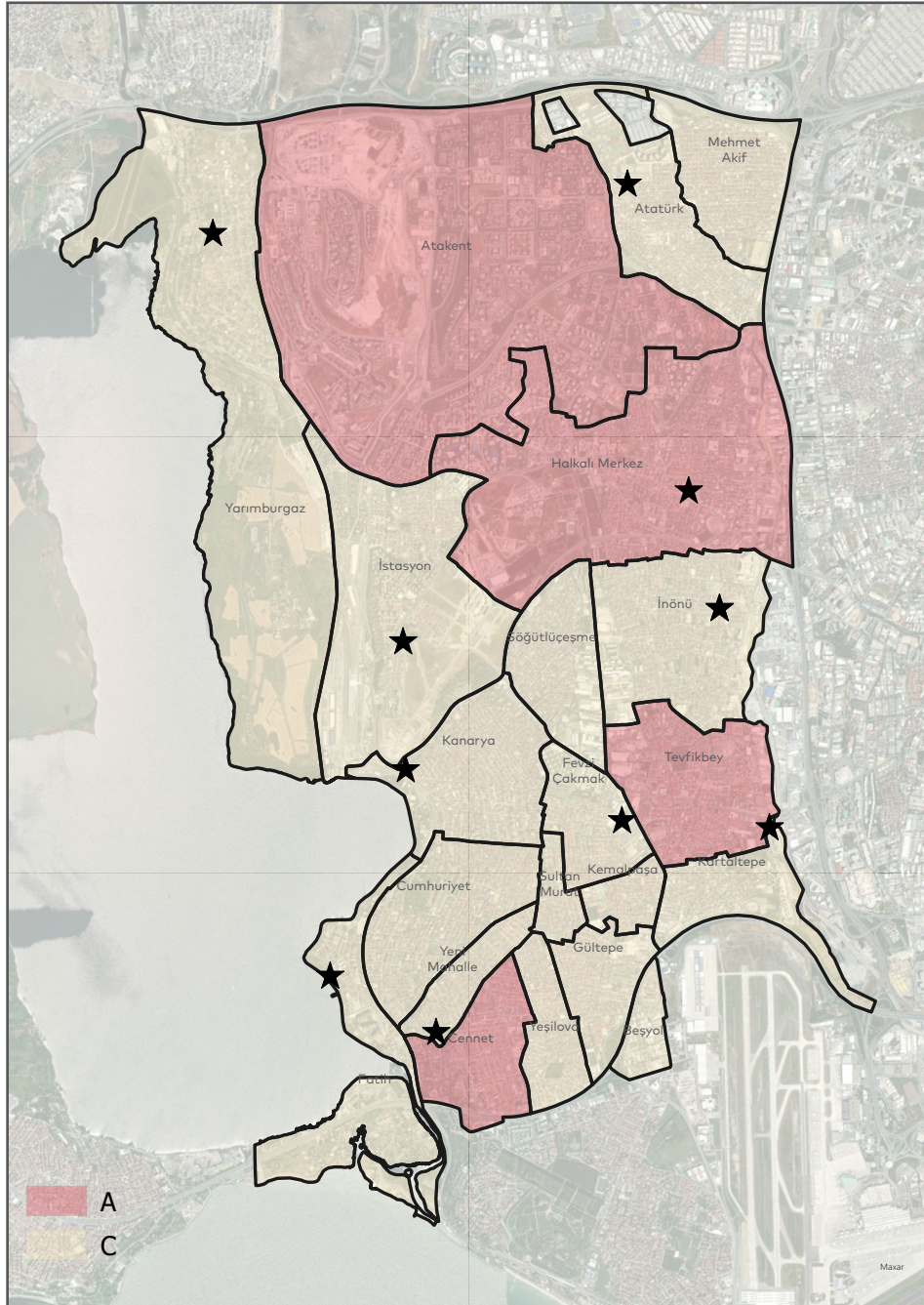
Hindistan’da uygulanan Entegre Çocuk Gelişimi Hizmetleri (ICDS), erken çocuk gelişimi ve gelişimi ile anne sağlığı alanında dünyanın en geniş programı olarak biliniyor. Uygulamaya konulduğu 1975 yılından bu yana kapsam olarak genişleyen programa yoksul bölgelerdeki 0-6 yaş grubundaki çocukların yanı sıra gebe, emziren ve doğurgan yaş grubundaki (15-44) kadınlar ve belirli bölgelerde ergenlik çağındaki kızlar da dâhil edildi. ICDS programında altı başlıkta hizmet veriliyor: Tamamlayıcı beslenme desteği, okul öncesi yaygın eğitim, beslenme ve sağlık eğitimi, bağışıklık kazandırma çalışmaları, sağlık taramaları ve sevk hizmetleri. 2019 yılı verilerine göre Hindistan çapında 85 milyondan fazla insan programdan yararlanıyor.¹⁶

Rotterdam Anneleri, Hollanda

Rotterdam Belediyesi’nin Erasmus Sağlık Merkezi ile iş birliği yaparak hazırladığı program kapsamında annelerin çocuklarına bakım verme süreçlerini iyileştirme yönelik desteklerin yanında risk altındaki gebe annelere ekonomik destek, barınma, yaşam becerileri, ev içi şiddet ve fiziksel ve ruhsal sağlığı alanlarında kurumsal destek hizmeti de veriliyor. Kullanılan yöntemler arasında, doğum öncesi ev ziyaretleri, kadınları doktor randevusu almaya teşvik etme, bebek bekleyen annelerin bir araya geldiği toplumsal ağlar örme ve çocuğun doğumundan sonra doğum kontrolüne yönlendirme de bulunuyor.¹⁷

EÇBE Alanında Küçükçekmece Belediyesi Çalışmaları

Küçükçekmece Belediye Başkanı Kemal Çebi, eğitimde fırsat eşitliği ve toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak adına "Her Mahalleye Bir Kreş" projesini ortaya koymuş ve 2019 yılında bunu hayata geçirmeye başlamıştır.¹⁸

Sosyo Ekonomik Statüye Göre Mahalleler Haritası

Gündüz Çocuk Bakım Evleri projesinin ilki; 2019 yılında Tuna Caddesi'nde bulunan Halkalı Merkez Mahallesi'nde hizmete açılmıştır. 2022 yılına gelindiğinde, aradan geçen 3 yılda bu sayı 9'a çıkmış ve 2023 yılında da 10. gündüz bakım evi açılmıştır. Mevcut durumda Halkalı, İnönü, İstasyon, Fevzi Çakmak, Fatih, Yenimahalle, Kanarya, Atatürk, Tevfikbey ve Yarımburgaz mahallelerinde toplam 10 gündüz çocuk bakım evinde 754 çocuğa hizmet verilmektedir. Mehmet Akif Mahallesi'nde hayata geçirilecek gündüz bakım evi ise 11. gündüz bakım evi olarak ilçeye kazandırılacaktır.

3-5 yaş arası çocuklara uygun bir fiziki ortam sunacak şekilde tasarlanan gündüz çocuk bakım evleri bünyesinde; oyun odası, uyku odası, yemekhane, kapalı oyun odası, dış mekan oyun alanı, bekleme ve yönetici odası bulunmaktadır. Bu merkezlere kayıtlar, açılan başvuruların ardından yapılan kurallarla belirlenmektedir. Eğitim süresi tam gün şeklindedir.

Gündüz çocuk bakım evleri açıldığı günden beri oldukça talep görmektedir. Aileler, çocukları için erişilebilir bir okul öncesi kurumu bulmuş olmanın rahatlığıyla başvurular yapmaktadır. Başvurularda aranan bazı kriterler bulunmaktadır. Bunlar; Küçükçekmece İlçesi'nde ikamet etmek, hane gelirinin asgari ücretin 3 katını geçmemesi ve çocuğun doğum yılıdır. Başvuruların yoğunlaştığı (öğrencilerin ikametlerine göre) alanlara bakıldığında Kanarya Mahallesi öne çıkmaktadır. Bunun dışında Mehmet Akif, Halkalı Merkez, İnönü ve Cumhuriyet mahalleleri başvuruların yoğunlaştığı diğer mahallelerdir.

Başvurularda öğrenciler kategorilere ayrılmakta ve her kategorinin kendi kontenjanı olmaktadır. Öğrencilerin ayrıldığı kategoriler;

1. Kategori: Anne veya babası kurum mensubu olan çocuklar olarak belirlenir. Gündüz çocuk bakım evi şubesindeki toplam çocuk sayısının %15 kontenjanını kapsar.

2. Kategori: Şehit ve Gazi çocukları, anne veya babası vefat etmiş çocuklar olarak belirlenir. Gündüz çocuk bakım evi şubesindeki toplam çocuk sayısının %10 kontenjanını kapsar.

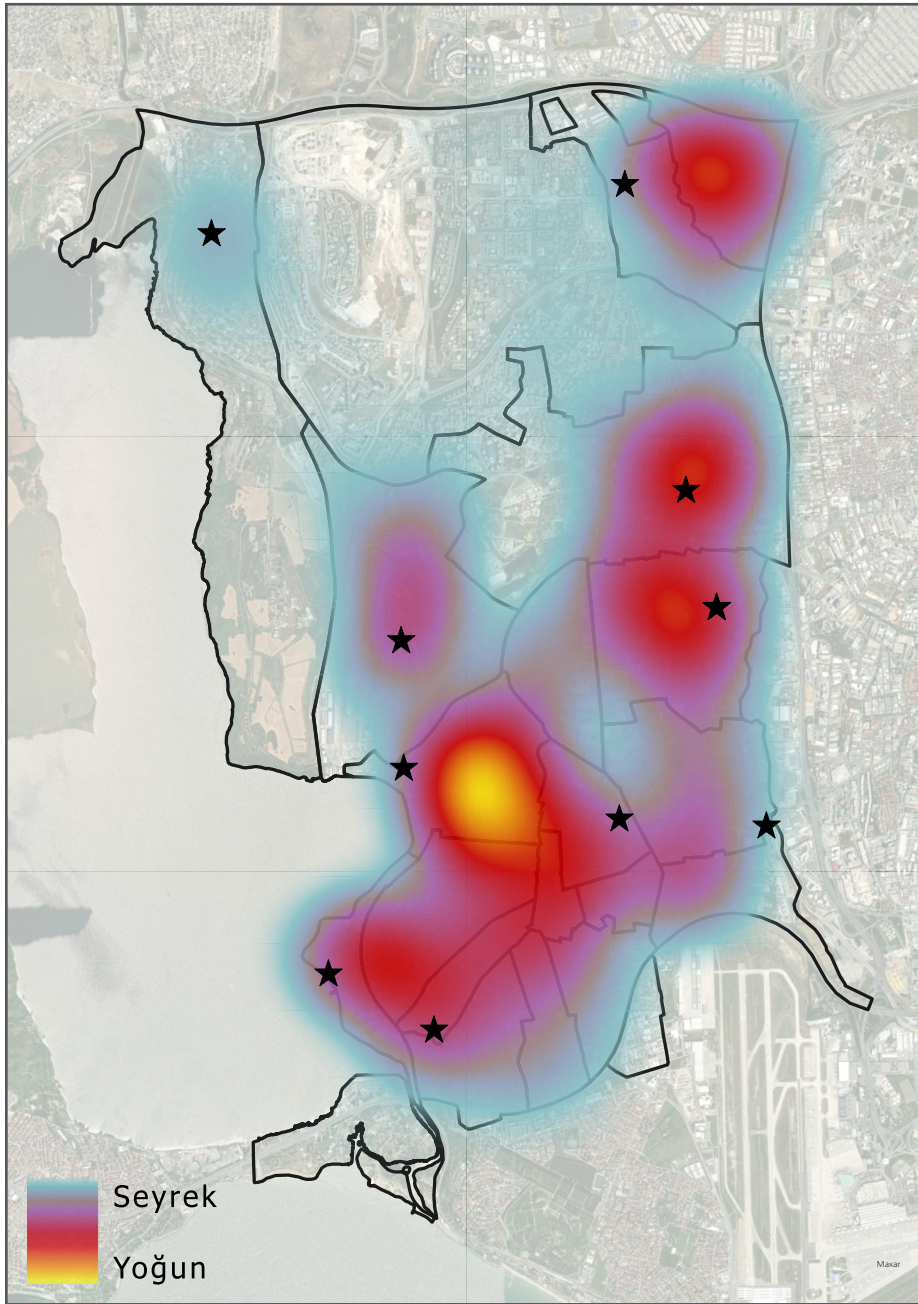
3. Kategori: Boşanmış kişilerin çocukları, cezaevlerinde bulunan kadın mahkumların çocukları, kadın konukevinde kalan kadınların çocukları ile engelli anne ve babaların çocukları (%40 ve üzeri sağlık kurulu raporu onaylı) olarak belirlenir. Gündüz çocuk bakım evi şubesindeki toplam çocuk sayısının %5 kontenjanını kapsar.

4. Kategori: İlçede ikamet eden Gündüz çocuk bakım evleri'nden faydalanmak isteyen çocuklar olarak belirlenir. Gündüz çocuk bakım evi şubesindeki toplam çocuk sayısının %20 kontenjanını kapsar.

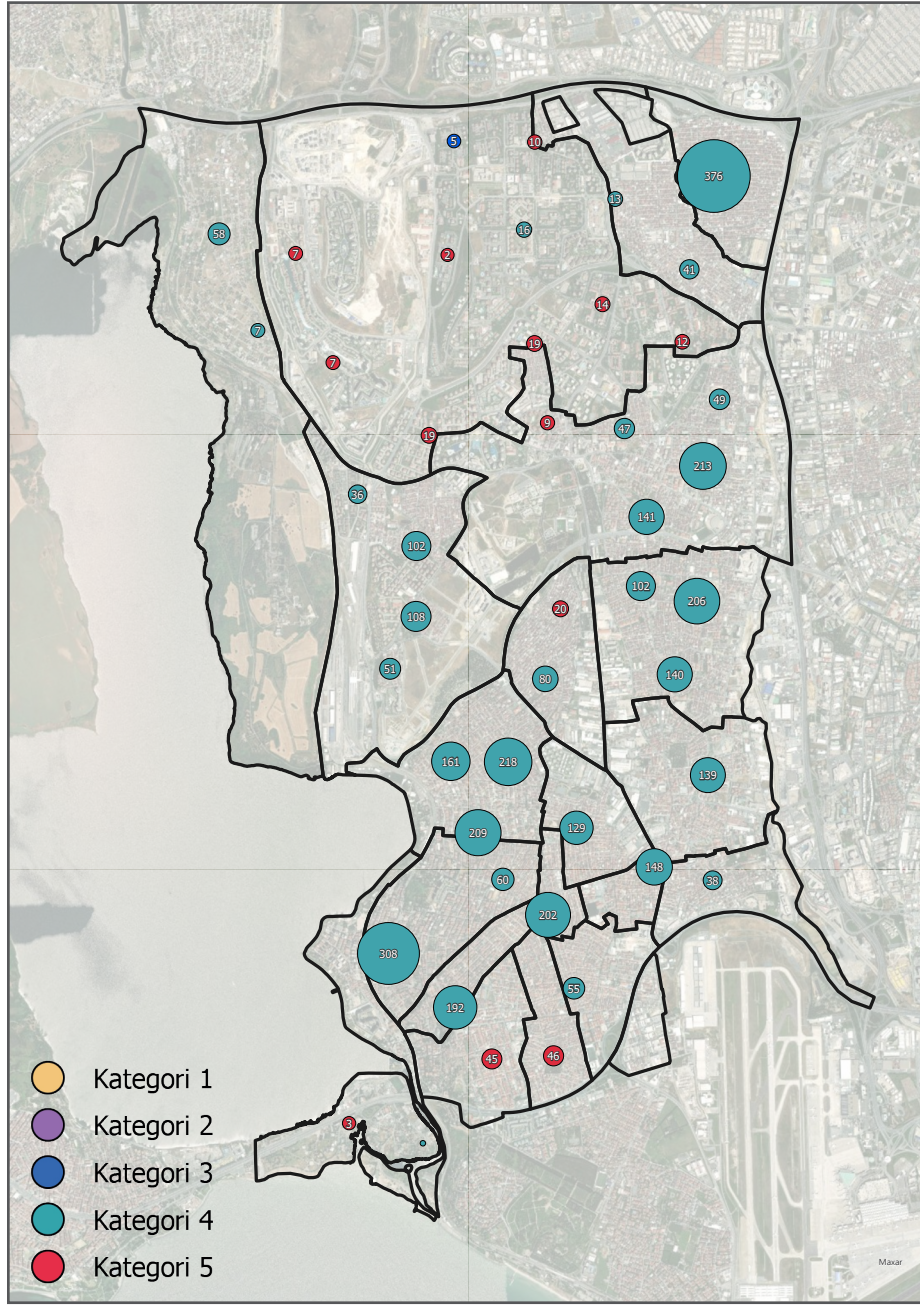
5. Kategori: Çalışan anne kontenjanı gündüz çocuk bakım evi kapasitesinin %50'si kadarını kapsar.

Başvurular incelendiğinde Kategori 4'ün ağırlıkta olduğu, Kategori 5'in Atakent Mahallesi'nde kümелendiği dikkat çekmektedir. Kategori 1 ve Kategori 2 için bir kümelenme görülemezken, Kategori 3'ün Atakent Mahallesi'nde kümелendiği bir alan bulunmaktadır.

Sosyo ekonomik statü haritası (SES) verileri ve başvuruların ayrıldığı kategorilere bakıldığında, SES'i yüksek yani A grubu olan mahallelerde kategori 5'in yani çalışan anne durumunun öne çıktığı görülmektedir. Sosyo ekonomik statü, bir kişinin belli bir toplum içindeki yerini oluşturup konumunu belirlemektedir.

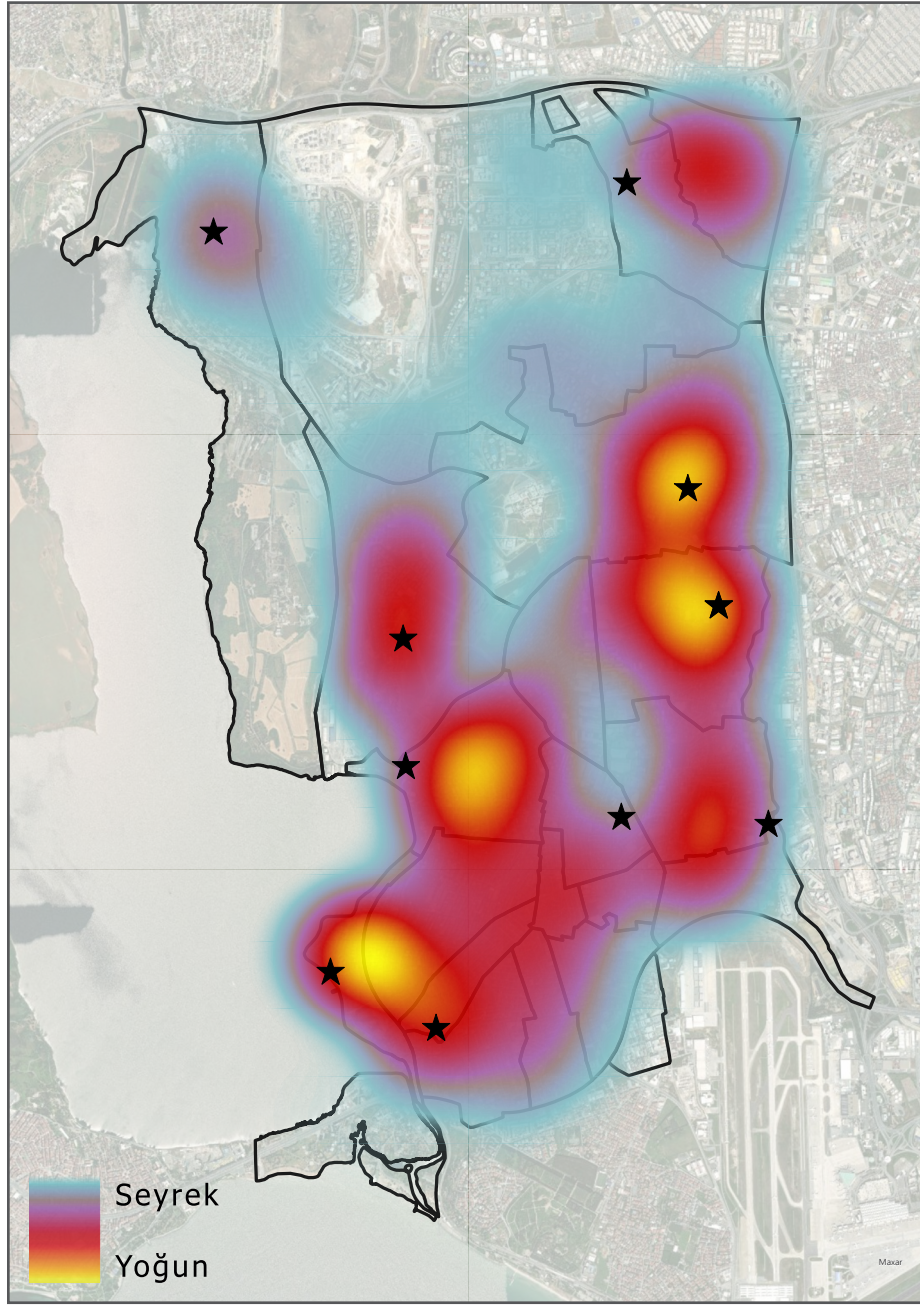
Başvuran Öğrencilerin İkamet Yerlerine Göre Yoğunluk Haritası

Başvuran Öğrencilerin Kategorilere Göre Kümelenmesi

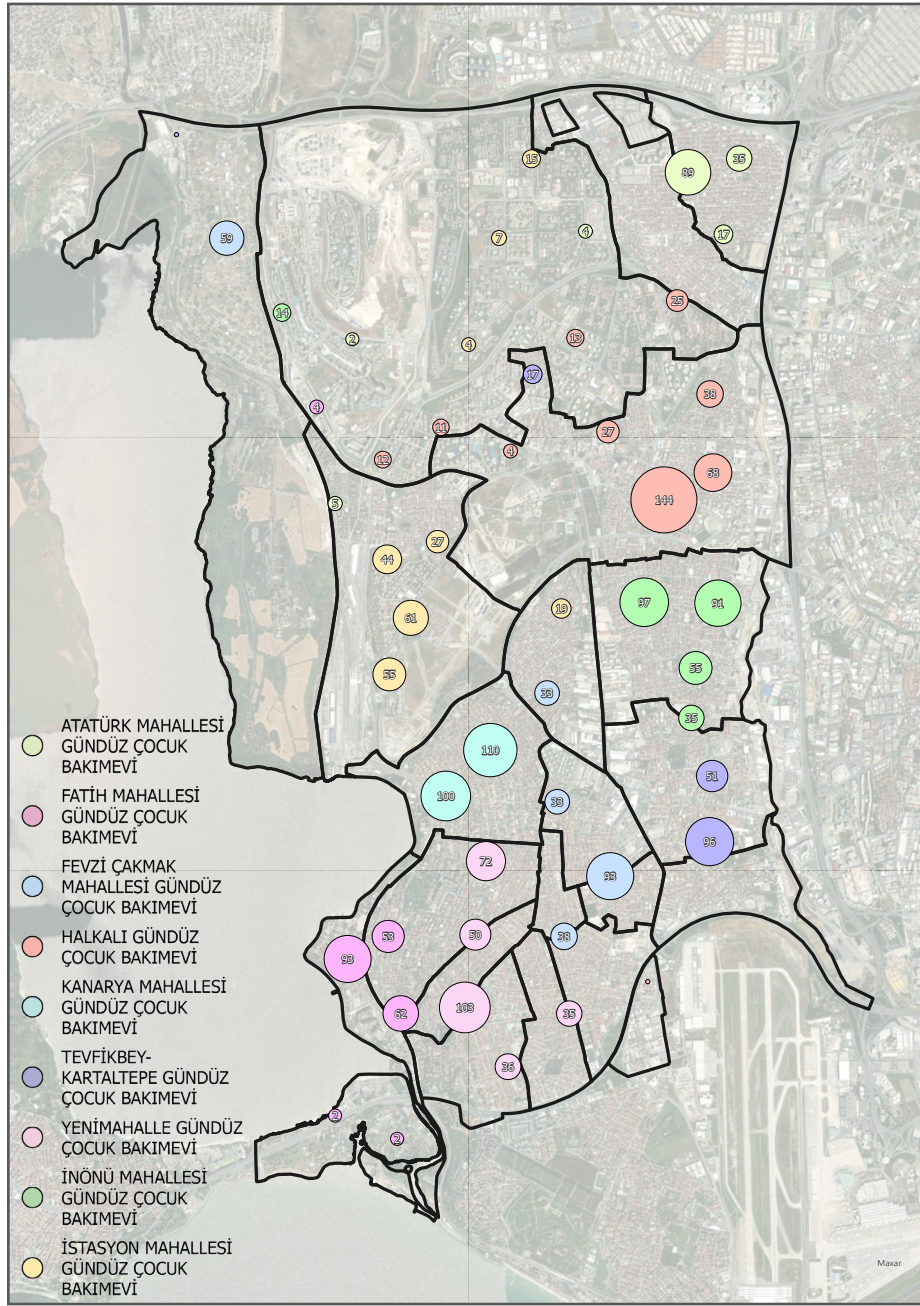
Gündüz çocuk bakım evlerinde kayıtlı öğrencilerin ikamet ettikleri yerlere bakıldığında da başvuran öğrencilerin ikamet ettiği yerlerle benzerlik gösterdiği görülmüştür. Kayıtlı öğrencilerde Kanarya Mahallesi tek başına öne çıkmamakta, Halkalı Merkez, İnönü, Cumhuriyet ve Fatih mahalleleri benzer yoğunluklarla diğer mahallelerden ayrılmaktadır.

İkinci kademe olarak, kayıtlı öğrencilerin ikamet ettikleri mahallelere göre yoğunluğun görüldüğü yerler ise Mehmet Akif, İstasyon ve Tefikbey mahalleleri şeklindedir.

Öğrencilerin İkamet Yerlerine Göre Yoğunluk Haritası

Öğrencilerin ikamet ettikleri yer ve kayıtlı oldukları gündüz çocuk bakım evi karşılaştırıldığında sadece Kanarya Mahallesi Gündüz Çocuk Bakım Evi'ne bulunduğu mahallede ikamet eden çocukların kayıtlı olduğu dikkat çekmektedir. Diğer gündüz çocuk bakım evlerine bulundukları mahalleler dışında ikamet eden çocuklar da kayıtlıdır. Öğrencilerin ikamet ettikleri mahalle ve gittikleri gündüz çocuk bakım evinin olduğu mahalle göz önünde bulundurulduğunda dikkat çekici bir durum ise; Atatürk Mahallesi'nden çok fazla çocuk olmadı halde burada bir gündüz çocuk bakım evinin bulunması ve buraya Mehmet Akif Mahallesi'nden çok fazla öğrencinin kayıtlı olmasıdır. Mehmet Akif Mahallesi'ndeki gündüz çocuk bakım evi açıldığında burada dikkat çeken bir değişiklik olacaktır.

Öğrencilerin İkamet Yerlerine Göre Gittikleri Gündüz Çocuk Bakım Evleri

Gündüz çocuk bakım evlerinin öğretmen kadrosu çocuk gelişimi ve okul öncesi bölümlerinden mezun alanında tecrübeli kişilerden oluşmaktadır. Çocukların fiziksel, zihinsel, psikomotor, sosyal, duygusal gelişimlerini destekleyici etkinliklerle öğrenirken eğlenmeyi eğlenirken öğrenmeleri hedeflenmektedir. Çocuklar gündüz çocuk bakım evlerinde kendine güvenen, mutlu, doğaya duyarlı, çevresiyle olumlu ilişkiler kuran bireyler olarak yetişmektedir. Çocukların ve ailelerin ihtiyaçları önceliklidir. Psikologlar tarafından çocukların psikolojik gelişimleri takip edilmekte ve ailelere destek sağlanmaktadır. Çocukların fizyolojik gelişim takibi hemşireler tarafından yapılmaktadır. Gündüz çocuk bakım evinde okul öncesi eğitim çağındaki çocuklar için güvenli ve sağlıklı bir eğitim ortamı sağlanmaktadır.

Gündüz Çocuk Bakım Evi'nde Bir Gün

Gündüz Çocuk Bakım Evi'nde bir günün nasıl geçtiğini bir öğretmenin ağzından aktaracak olursak:

Sabah 08:00'de gün başlar. Nöbet sırası kendisinde olan 3 personel öğrencileri karşılar. 08:30'a kadar gelen tüm öğrenciler, ortak alan olarak adlandırılan etkinlik salonunda, masa başı oyuncaklarıyla oynayarak veya video/belgesel/çizgi film izleyerek yarım saat zaman geçirir. Tüm yaş grubu öğrencileri kendi öğretmenlerinin gelişle birlikte eşyalarını düzenlemek üzere sınıflarına geçerler. Yardımcı öğretmenler ise kahvaltı saatlerine göre öğrenci karşılama kısmında danışma personeline destek olurlar.

Okulda kahvaltı saat 09:00-09:30 aralığında 3 ve 4 yaş gruplarıyla başlar, ardından 09:30-10:00 aralığında 5 yaş gruplarıyla devam eder. Sınıflarına inmiş olan yaş grupları, zümre yaş gruplarıyla eğlenceli sabah sporlarını yaparlar.

Saat 10:15'te etkinliklere başlanır. İlk olarak **çember saatinde** öğrenciler ve öğretmenleri "Bugün kendini nasıl hissediyorsun?" sorusu üzerine duygular hakkında sohbet ederler. Okula o gün için gelen ve gelmeyen arkadaşlarına dair farkındalık yaratmak amacıyla öğretmenler tarafından yoklama listesi oluşturulur. Sonrasında haftanın günleri ve hava durumu gibi konular üzerine sohbet ederek çember saati tamamlanır. Ardından öğrenciler sınıf içerisinde bulunan ilgi köşelerine ve oyuncaklara yönlendirilerek **serbest zaman etkinlikleriyle** gün devam eder. Aylık kendilerine iletilen programlarımız ile Türkçe-Dil etkinlikleri, Fen-Doğa ve Matematik Çalışmaları, Sanat etkinlikleri, Oyun-Drama, Müzik-Orff ve Okuma-Yazma etkinlikleri gibi çalışmalardan oluşan bütünleştirilmiş çalışmalarla günü tamamlarlar. Aylık programlarda **haftanın yıldızı** etkinlikleri bulunmaktadır. Özellikle bu etkinliklerin bulunduğu günleri kapsayan haftanın 3 günü (pazartesi, çarşamba ve cuma) Whatsapp veli gruplarından öğretmenler sınırlı sayılarda olmak üzere video, fotoğraf ve günlük akış mesajları paylaşır. Veli grupları sohbete kapalıdır ve öğretmen okul sorumlusu tarafından bilgilendirme yapılmak üzere kullanılır.

Öğlen yemeğine yaş grupları yine dönüşümlü olarak çıkarlar. Saat 11:30-12:15 aralığında 3 ve 4 yaş grupları, 12:15-13:00 aralığında ise 5 yaş grubu öğrencileri yemeklerini yer. Sınıf öğretmenleri ve yardımcı öğretmenler, öğrencilerin öğün saatlerine eşlik ettiğinden yemeklerini birlikte yerler. Okul içerisindeki yaş gruplarından sadece **3 yaş (2021)** grubu saat 12:30-14:30 aralığında, kendileri için ayrılmış özel alan olan **uyku odasında** uyur. Uyku öncesinde öz bakım ihtiyaçlarını gidermek için mutlaka tuvalete giderler ve pijamalarını giyerler. Mevsim koşullarına bağlı olarak uyku geçreleri haftalık ya da iki haftalık olarak evlere gönderilir, temizlenmeleri istenir. Tam zamanlı eğitimin vermiş olduğu hareketlilik ve günlük rutinlerine göre 4 ve 5 yaş grupları ise bu zaman zarfında sınıfları içerisinde ve masa başında 30 dakikalık dinlenme saati yaparlar.

Mevsim koşullarına bağlı olarak mutlaka okul bahçesi ve oyun grubu oyuncakları kullanılır. Kurallı yarışma oyunları, parkurlar ve bazı özel gün dekorları bahçede yapı-

lır. Öğretmenler, kendileri için belirlenmiş olan 45 dakikalık mola saatlerinde dinlenme ihtiyaçlarını giderirler.

Son öğün saati olan ikindi kahvaltısı da yine yaş grupları tarafından dönüşümlü olarak kendilerine ayrılan 15 dakikalık sürede yenir. Yemekler, Sosyal İşler Müdürlüğü-Aş Evi kısmında pişirilir ve gündüz çocuk bakım evlerine okul mevcuduna göre iletilir. Mutfak personeli tarafından öğrencilere ve öğretmenlere porsiyonlanıp dağıtılır.

Okulda öğrenci gidişleri istisnai bir şekilde 15:30'da başlar. Saat 16:00 olduğunda tüm öğretmenler ortak alana inerek nöbet saati için hazırlıklarını yaparlar. Sınıf öğretmenleri, öğrencilerinin yanında dururken tüm yardımcı öğretmenler öğrenci hazırlama ve teslim kısmı için danışma alanına geçerler. Günlük oluşturulan ve sınıf sınıf ayrılan listeler ile öğrenciler, ebeveynlerine ya da aile yakınlarına istisnasız kimlik kontrolü ve imza karşılığında teslim edilir. Saat 16:45 servis kullanan personellerin mecburi okuldan çıkış saati olduğundan, öğrenciler hazır bir şekilde o haftanın nöbetçi sorumluluğu olan personellerine teslim edilir. Etkinlik salonunda saat 17:30-18:00'e kadar nöbetteki öğretmenler ile duran öğrencileri aileleri alır ve gün biter.

Sınıf öğretmenleri, her gün saat en geç 11:00'e kadar, o an ki sınıf mevcudunu belirterek gelmeyen öğrencilerinin devamsızlıklarını belirten mesajlarını okul için kullanılan ortak Whatsapp grubunda paylaşır. Böylece danışma personeli o gün gelemeyen öğrencileri öğrenci imza teslim çizelgesinde işaretler. Sonrasında mutfak personeline de bu bilgiler verilir, varolan öğrenci sayısına göre masa düzenini kurulmuş olur.

Haftalık olarak sınıf içerisinde öğrencilerin yapmış oldukları etkinlikler ve ev çalışma ekleri dosya içeriğinde her cuma veliye iletilir.

Gündüz çocuk bakım evlerinde her pazartesi tüm yaş grupları bir araya gelerek İstiklal Marşı'nı okuyarak sınıflarına geçerler.

Aynı zamanda her pazartesi **oyuncak günüdür**.

Faydalancı Ailelerle Yapılan Görüşme Notları

Küçükçekmece Belediyesi'nin, Gündüz Çocuk Bakım Evleri ile ilgili bu imkandan faydalanan ailelerle yaptığı görüşmelerden bazı notlar şu şekildedir:

Faydalancı aileler gündüz çocuk bakım evlerinin fiziksel koşullarından ve sunduğu hizmetin kalitesinden oldukça memnun olduklarını belirtmektedir.

"Gayet yeterli hatta şöyle söyleyeyim, özel sektörde birçok bedel ödeyerek çocuğunuzu verebileceğiniz özel kreşlerle aynı seviyede hatta çok iyi. Bu kadarını beklemiyordum diyebilirim."

Ümit Kabak, Kanarya Gündüz Bakım Evi

Gündüz çocuk bakım evlerinden faydalanan aileler çocuklarını güvenle gönderebilecekleri kreşler buldukları için gözlerinin arkada kalmadığını ifade ederken, kendi işlerine ve diğer sorumluluklarına daha çok vakit ayırabildiklerini de belirtmektedir.

"Sabahları kızımı okula getirdiğimde ve çıkış saatlerinde aldığımda çalışanların çok sıcakkanlı davrandığını ve kızımın onlarla çok mutlu bir şekilde okula girebildiğini görüyorum. Kendisini anne yanındaymış gibi hissettiğini, güvenli bir ortamın olduğunu ve okula çok mutlu geldiğini görüyorum. Çünkü okula geldiği zaman beni aramadığını, mutlu olduğunu, burada kendini evinde gibi hissettiğini gözlemleyebiliyorum."

Cansu İlgen, Halkalı Merkez Mahallesi Gündüz Bakım Evi

Çocuklarıyla ilgilenen annelerin genellikle sosyalleşmeye ve çalışmaya vakitleri kalmıyor ancak gündüz çocuk bakım evlerinden faydalanan annelerin bu konuda bir dönüşüm geçirmeye başladıkları gözlemlenmektedir.

"Kızımın kreşe gitmesi benim çalışma saatimi genişletti. Çünkü daha kısa kısa çalışmalar yapabiliyordum o evde olduğu süreçte. Şimdi en azından burada olduğu süre zarfında bütün işlerimi hem halledebiliyorum hem kolaylık oluyor benim için."

Şilan Gölge, İnönü Mahallesi Gündüz Bakım Evi

Tüm bunlarla birlikte gündüz çocuk bakım evlerini açtığı günkü koşullarla bırakmakla yetinmeyen Küçükçekmece Belediyesi, buraları daha da iyi bir yer haline getirmek için velilere sorular sormuş ve gelişme alanlarını belirlemeye çalışmıştır.

"İngilizce dersi olabilir. Spor alanında biraz daha gelişebilir. Belki sosyal aktivite olarak gezi, tiyatro vs. bu yaş grubuyla kolay mıdır bilmiyorum ama çocuklara faydalı olabileceğini düşünüyorum."

Fatma Zehra Aydın, Kartaltepe-Tevfikbey Mahallesi Gündüz Bakım Evi

Ailelerin Gündüz Çocuk Bakım Evlerini Seçmesinin Birincil Nedeni

Küçükçekmece Belediyesi'nin hizmete sunduğu gündüz çocuk bakım evlerinin aileler tarafından tercih edilmesinin en önemli sebebi karşılanabilir bir ücreti olması ve bunun yıl boyunca sürdürülebilirliğidir. Bu durum ailelere ciddi bir maddi yarar sağlamaktadır. Günümüz koşullarında özel okul eğitim ücretlerinin hangi seviyelerde olduğu ortadayken, okul öncesi eğitim, çoğu aile için lüks bir harcama kalemi olmakta ve maddi imkansızlıklar nedeniyle tercih edilememektedir.

Özel Anaokulları Derneği (ÖZADER)'nin paylaştığı bilgilere göre Türkiye genelinde en yüksek okul öncesi özel eğitim kurumları ücreti İstanbul ve İzmir'de bulunmaktadır. Ülke genelinde ortalama ücretler aylık 13 bin lira ile 50 bin lira arasında değişmektedir.¹⁹ Küçükçekmece İlçesi'ndeki özel eğitim kurumlarında ise ücretler 10 bin lira ile 25 bin lira arasında değişmektedir.²⁰ Bu sayılardan hareketle Küçükçekmece'de yaşayan bir aile, çocuğunu özel bir kuruma gönderdiğinde ortalama 17 bin 500 lira ödemek durumunda kalacaktır. Bir yıl boyunca ücretin değişmediği kabul edilirse bir yılda harcamaya para ise 210 bin lira olacaktır. Küçükçekmece Belediyesi'nin gündüz çocuk bakım evlerinde ise aylık ücret 2 bin liradır ve yıl boyunca sabit kalmaktadır. Böylece yıllık ödenen ücret 24 bin lira olacaktır.

ÖZEL KREŞ

Ayda
17500₺

Yılda
210000₺

GÇBE*

Ayda
2000₺

Yılda
24000₺

TASSARRUF

Ayda
15500₺

Yılda
186000₺

Küçükçekmece Belediyesi'nin gündüz çocuk bakım evlerinden faydalanan bir ailenin yukarıdaki hesaplamalara göre aylık tasarrufu 15 bin 500 lira olurken yıllık tasarrufu ise 186 bin lira olmaktadır. Gündüz çocuk bakım evlerinden mevcut durumda 754 aile faydalanmaktadır. Bu da 140 milyon 244 bin liralık bir tasarrufu beraberinde getirmektedir. Çok basit bir hesaplama bile böyle bir fark ortaya çıkmaktadır. Fakat kazanç bununla sınırlı kalmamaktadır. Çocuğunu gündüz çocuk bakım evlerine gönderebilen ailelerdeki kadınların bir kısmı da iş hayatına dahil olabilmekte ve onlar da aile ekonomilerine katkı sağlayabilmektedir.

* Küçükçekmece Belediyesi Gündüz Çocuk Bakım Evi

11. Gündüz Çocuk Bakım Evi'nin Hikayesi

Mevcutta bulunan 10 gündüz çocuk bakım evinin sağladığı faydalar ve ebeveyn memnuniyetlerinden sonra açılacak olan 11. Gündüz Çocuk Bakım Evi'nden de ayrıca bahsetmek gerekmektedir. Mehmet Akif Mahallesi'nde açılacak olan bu yerin başka bir hikayesi bulunmaktadır.

Mehmet Akif Mahallesi'nde hayata geçmesi planlanan bir spor kompleksi vardı. Ancak süreç içinde mahalle halkının ihtiyaçlarına duyarlı bir yaklaşımla farklı bir yön alındı. Belediye, mahalle sakinlerinin taleplerini dinledi ve günlük yaşam zorluklarını yerinde gözlemledi. Kısa sürede, spor kompleksinden çok daha acil bir ihtiyacın varlığını fark edildi: *Mahalledeki ekonomik zorluklar nedeniyle birçok ailenin çocuklarını bırakabilecekleri güvenilir bir gündüz bakım evine ihtiyaçları vardı.*

Küçükçekmece Belediyesi, ekonomik olarak zor durumda olan ailelerin çoğunun, çocuklarına güvenli bir bakıcı bulamama endişesi nedeniyle iş hayatına katılmakta zorlandığını gözlemledi. Bu durum, özellikle annelerin iş gücüne katılımını etkileyen büyük bir engeldi. Bu noktada, projenin mahalle halkının gerçek ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirilmesine karar verildi ve spor kompleksi projesinin yerine bir Gündüz Çocuk Bakım Evi inşa edilmesi öncelik haline geldi.

Bu kararla, çocukların güvenle kalabileceği bir kreş inşa ederek ailelerin yükünü hafifletmek hedeflendi. Anneler, çocuklarını gönül rahatlığıyla bırakabilecekleri bir yere sahip olacak, böylece işlerine odaklanabileceklerdi. Çocuklar ise eğitici ve güvenli bir ortamda büyüme şansına kavuşacaktı.

Küçükçekmece Belediyesi'nin aldığı bu karar, mahalle sakinlerinden büyük bir destek gördü. Aileler, çocuklarının güvenle gelişim sağlayabileceği bir ortama kavuşmanın mutluluğunu yaşarken, kadınların iş hayatına daha aktif katılımını sağlamak için önemli bir adım atılmış oldu.

İnşaatının tamamlanıp hayata geçmesi için az bir zaman kalan Mehmet Akif Mahallesi'ndeki bu gündüz çocuk bakım evi açıldığında sadece çocuklara değil ailelere, onların ekonomik durumlarına ve aslında topluma da fayda sağlayan bir yer haline gelecek.

Sonuç

Erken çocukluk bakım ve eğitim hizmetleri çocukların duygusal, sosyal, bilişsel ve fiziksel gelişimlerinde son derece önemli bir yer tutmaktadır. Çocukların erken yaşlarda bu hizmetlerden faydalanması yetişkinlik hayatlarında edinecekleri yaşam kalitesinde anahtar rol oynamaktadır. Bu doğrultuda, erken çocukluk ve bakım hizmetlerinden faydalanmanın bir hak olarak ele alınması, her çocuğun bu hizmetlerden koşulsuz biçimde faydalandırılması gerekmektedir.

Erken çocukluk bakım ve eğitiminin kurumsallaştırılması, yaygınlaştırılması ve her çocuk için erişilebilir hale getirilmesinin yalnızca çocukların değil, başta kadınlar olmak üzere toplumun her ferdinin refahını, iyi olma halini sağladığı birçok örnekte görülmektedir. EÇBE, çocukların ekonomik ve sosyal kaynaklara erişiminde fırsat eşitliğinin sağlanması ve uzun vadede, özellikle dezavantajlı gruplar için, toplumsal eşitsizliklerin etkisinin azaltılmasında büyük önem taşımaktadır. Bu bakımdan, EÇBE sadece nitelikli bir erken çocukluk dönemi için yapılan yatırımlar değil aynı zamanda yaşam boyu fırsat eşitliğine katkı sunan yatırımlar olarak değerlendirilmelidir.

EÇBE hizmetleri hem erken dönem çocuk gelişimine katkıları hem de geniş ölçekli sosyal ve ekonomik getirileri sebebiyle çok önemli bir sosyal politika alanıdır. Bu sebeple yerel ve merkezi yönetimler tarafından vazgeçilmez bir sosyal yatırım alanı olarak ele alınmalıdır. EÇBE hizmetlerinin kapsamının genişletilmesi ve herkes için erişilebilir hale getirilmesi için temelde atılması gereken adımlar bazı adımlar vardır:

- EÇBE hizmetleri bir kamu hizmeti olarak üst çerçevede tanımlanmalıdır.
- EÇBE hizmetlerinin Milli Eğitim Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olmak üzere iki kurum tarafından yürütülmesi sebebiyle hizmetlerin sahada yürütülmesinde yetki karmaşası mevcuttur. Bu durumun aşılması için yetki verilecek özne tekilleştirilmeli ve yetki alanı detaylı biçimde tarif edilmelidir.
- EÇBE hizmetlerinin yaygın ve ihtiyaç sahibi herkes için erişilebilir olması için yerel yönetimlere yetki alanı sağlanmalı ve gerekli kaynak için merkezi yönetim tarafından bütçe aktarılmalıdır.
- Kentsel planlamaların EÇBE'nin de dâhil olduğu sosyal bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına imkân tanıyacak biçimde yapılması gereklidir.
- EÇBE hizmetlerinde çocukların gelişimini ve öğrenme süreçlerini, ailelerin farklı ihtiyaç ve isteklerini destekleyebilecek yeterlilikte eğitim almış olan, bilgili ve mesleki sorumluluğa sahip eğitimcilerin istihdamı sağlanmalıdır.
- EÇBE hizmetleri kapsamında kent ölçeğinde uygulanabilir, sürdürülebilir olan esnek ve pratik modeller geliştirilmelidir. Bu modellerde aile katılımı da en az çocuklara yönelik programlar kadar önceliklendirilmelidir.

Tüm bunların ışığında, Küçükçekmece Belediyesi EÇBE hizmetleriyle ilgili örnek olacak davranışlar sergilemektedir. Yetki belirsizlikleri ve kaynak kısıtlarına rağmen 2019-2024 yılları arasında ilçe bünyesinde 10 gündüz çocuk bakım evi hizmete alınmış, 11. de inşaat aşamasındadır. Bu projeler sayesinde hem çocuk hem de toplum yararına oldukça önemli katkılar yapılmaktadır.

2019 yılında açılan ilk gündüz çocuk bakım evinden bu güne 2864 çocuğa ve ailelerine hizmet verilmiştir. Özel kreş ücretlerinden dolayı, okul öncesi hizmetlerden yararlanmayacak çocuklar Küçükçekmece Belediyesi'nin açtığı gündüz çocuk bakım evleri sayesinde böyle bir imkandan yararlanabilmiştir. Çocuklar buralarda akranlarıyla iletişimde olabilmiş, topluma uyum sağlama becerileri edinmiş, sosyal becerileri gelişmiş ve pek çok şey öğrenmiş olarak hayata hazırlanabilmiştir. Bu kazanımlar ileride kötü alışkanlıklar edinmenin ve şiddetin önlenmesinde etkilidir. Böylece hem çocuk ve ailesi hem de toplum yararı söz konusu olmaktadır. Diğer taraftan okulda olduğu zaman içinde çocukların beslenmelerinin belli bir düzeni bulunmaktadır. Günlük alınması gereken besin değerleri alınırken bunun belli bir rutin içinde gerçekleşmesi de çocuk gelişimi açısından önemlidir. Sağlıklı nesiller sağlıklı toplumları oluştururdan yola çıkarak yine toplum yararından söz etmek mümkündür.

Gündüz çocuk bakım evlerinin bir de maddi yarar boyutu bulunmaktadır. Bu noktada kısa vade ve uzun vade maddi yararlardan bahsedebiliriz. Kısa vadede aileler özel kreşlere verecekleri paradan çok daha az para vererek gündüz çocuk bakım evlerinden yararlanabildikleri için aile bütçelerini koruyabilmektedirler. Bununla birlikte birçok kadın çocuğuna bakmak zorunda olduğu için iş hayatından uzak kalmakta veya katılamamaktadır. Fakat çocuğunu gündüz çocuk bakım evine gönderen ailelerde baba dışında anne de iş hayatına dahil olabilmekte ve aile bütçesine katkı sağlayabilmektedir. Uzun vadede ise gündüz çocuk bakım evlerinde yeterli ve dengeli beslenen çocuklar toplum için yeterli ve dengeli beslenemeyen çocuklara göre daha az sağlık masrafı yaratmaktadır. Bu da uzun vadede toplum açısından yarar sağlamaktadır. Açılan ve açılacak olan her gündüz çocuk bakım evi ile sağlanan yararlar artacaktır.

Küçükçekmece Belediyesi, sunduğu gündüz çocuk bakım evi imkanında sadece sayıya odaklanmayıp buraların niteliği ile de ilgilenmektedir. Gelecekte hangi noktalarda gelişmeleri gerektiğiyle ilgili kendi çalışmalarının yanında ailelerden de görüş almaktadırlar. "Her mahalleye bir kreş" sözüyle çıkılan yolda Küçükçekmece Belediyesi kararlı adımlarla yoluna devam etmektedir.

Kaynakça

- 1 Birleşmiş Milletler, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, <https://turkey.un.org/tr/sdgs/4>
- 2 UNICEF. Early Childhood Education, <https://www.unicef.org/education/early-childhood-education>
- 3 Tedmem (Eylül 2024), "Bir Bakışta Eğitim 2024'e İlk Bakış", <https://tedmem.org/yazilar-detay/bir-bakista-egitim-2024-e-ilk-bakis>
- 4 Bakanlık, M.E. (2024), Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2023/'24, https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_09/30135359_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2023_2024.pdf
- 5 TESEV. Türkiye Geneli Okul Öncesi Eğitim İstatistikleri, https://www.tesev.org.tr/wp-content/uploads/Turkiye_Infografik_TR_Final.pdf
- 6 ERG ve AÇEV (2017), Türkiye'de Erken Çocukluk Bakımı ve Okul Öncesi Eğitime Katılım, <https://www.acev.org/wp-content/uploads/2018/01/Turkiyede-Erken-Cocukluk-Bakimi-ve-Okul-Oncesi-Egitime-Katilim-30.10.17.pdf>
- 7 T24 (Temmuz 2019), "1 milyondan fazla kadın çocuk bakımı nedeniyle işini bırakıyor: Kreş hakkını ciddiye alın!", <https://t24.com.tr/haber/1-milyondan-fazla-kadin-cocuk-bakimi-nedeniyle-isini-birakiyor-kres-hakini-ciddiye-alin,829351>
- 8 İPA (2021), "Salgın Sürecinde Eğitim: Salgının Geride Bıraktıkları ve İhtiyaçlar", <https://ipa.istanbul/urun-salgin-surecinde-egitim-salginin-geride-biraktiklari-ve-ihtiyaclar/>
- 9 Can, B. (2019), Caring for solidarity? the intimate politics of grandmother childcare and neoliberal conservatism in Urban Turkey. *New Perspectives on Turkey*, 60(1), 85-107
- 10 AÇEV. (2010). "Okul Öncesi Eğitimi Güçlendirme Projesi", <https://www.acev.org/meb-ve-ab-isbirliginde-okul-oncesi-egitimi-guclendirme-projesi/>
- 11 McWayne, C., Hampton, V., Fantuzzo, J., Cohen, H.L. & Sekino, Y. (2004) A multivariate examination of parent involvement and the social and academic competencies of urban kindergarten children. *Psychology in the Schools*, 41(3), s.363-377.
- 12 Marcon, R. (1999) Positive relationships between parent school involvement and public school inner-city preschoolers' development and academic performance. *School Psychology Review*, 28(3), s.395-412.
- 13 Superpool, 2019, "İstanbul95 Okumaları: Şehirde Oyun", İstanbul.
- 14 Staab, S. (2010), Social investment policies in Chile and Latin America: Towards equal opportunities for women and children?, *Journal of Social Policy*, 39(4), 607-626.
- 15 Opportunities for mothers in Costa Rica. (2015), <http://eurososial-ii.eurososial.eu/en/entrevistaarticulo-oportunidades-para-las-madres-en-costa-rica>
- 16 Accountability Initiative (2019), <https://accountabilityindia.in/publication/integrated-child-development-services-icds-go-2019-20-pre-budget/>
- 17 Winig, L., "Mothers of Rotterdam: Scaling a Social Services Program in the Netherlands", Harvard Kennedy School, 2018.
- 18 Küçükçekmece Belediyesi (2022), Başkan Kemal Çebi Sözüm Söz Dedi, Küçükçekmece'ye 10. Gündüz Çocuk Bakım Evi İnşasına Başladı, <https://kucukcekmece.istanbul/icerikler/haberler/baskan-kemal-cebi-sozum-soz-dedi-kucukcekmece-ye-10-gunduz-cocuk-bakim-evi-insa/32380>
- 19 Gazete Duvar (Mayıs 2024), "Kreş fiyatları asgari ücreti geçti: 'İşi bırakır, kendim bakarım'", <https://www.gazeteduvar.com.tr/kres-fiyatlari-asgari-ureti-gecti-isi-birakir-kendim-bakarim-haber-1693857>
- 20 Okul, İstanbul Küçükçekmece Anaokulları, <https://okul.com.tr/anaokulu/istanbul-kucukcekmece>

